အစီရင်ခံစာအကျဉ်းချုပ်

“ဂျပန်အစိုးရမှ မြန်မာအစိုးရကိုမေးသော မေးခွန်းနှစ်ခုမှာ အလွန်စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းလှပါသည်။ အဘယ် ကြောင့် ဆိုသော် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အခွင့်အရေးများစံနစ်တကျချိုးဖောက်နေသည့်ပြဿနာများမှာ နိုင်ငံတကာ မိသားစုနှင့် နိုင်ငံတကာဥပဒေများ ၏စံနှုန်းတို့နှင့် ဆက်စပ်ပြဿနာရှိနေခြင်းကို ငြင်းဆိုထားပြီး၊ ထိုကဲ့သို့ပတ်သက်ခြင်းထက် ပြည်တွင်းဥပဒေများနှင့် အခြား စံချိန်မီဥပဒေတခုခုနှင့်သာ သက်ဆိုင်ဆက်စပ်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု မြန်မာအစိုးရက အကြွင်းမဲ့ဝန်ခံထားခြင်းအပေါ် မေးခွန်းထုတ်ခဲ့ ခြင်းဖြစ်သည်။” (ALRC အာရှတရားဥပဒေအရင်းအမြစ်ဌာန ၏ ထုတ်ပြန်ချက်)

ဤအစီရင်ခံစာပါ လယ်ယာမြေသိမ်းဆည်းခံရသည့်မှတ်တမ်းများအရ မြန်မာစစ်အုပ်စုသည် မြန်မာပြည်တွင်း ဥပဒေများဖြစ်သည့် ပြည်သူပိုင်ပြုခြင်းအက်ဥပဒေ၊ လယ်ယာမြေရှာဖွေထိန်းသိမ်းရေး အက်ဥပဒေနှင့် “လေ့ထုံးတမ်းဥပဒေများကို စဉ်ဆက် မပျက်ချိုးဖောက်ယုံမျှမကပဲ နိုင်ငံတကာဥပဒေများဖြစ်သည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေးကြေညာချက်စာတမ်း၊ အမျိုးသမီးများအားနည်းလမ်းပေါင်းစုံဖြင့် ခွဲခြားဖိနှိပ်မှုပပျောက်ရေး ဆိုင်ရာသဘောတူညီမှုစာချုပ်၊ ကလေးအခွင့်အရေးဆိုင်ရာ သဘောတူညီမှုစာချုပ်၊ စီးပွားရေး ၊ လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာသဘောတူညီမှုစာချုပ်နှင့် စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးဆိုင်ရာကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရမည့်သဘောတူညီမှုစာချုပ် အစရှိသည်တို့ကိုပါချိုးဖောက်နေလျှက်ရှိသည်။

ထိုကဲ့သို့ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် တောင်သူလုပ်သူများမှာ စိုက်ပျိုးမြေများ ဥပဒေမဲ့မတရားသိမ်းပိုက်ခံရပြီး အချို့မှာ သင့်မြတ်မျှတမှု မရှိသောလျော်ကြေးငွေ ပမာဏအနည်းငယ်ကို လက်ခံရရှိကြပြီး၊ အချို့မှာ မည်သည့် လျော်ကြေးငွေမျှ မရရှိပဲ လယ်ယာမြေ များသိမ်းယူခြင်းခံခဲ့ကြရသည်။ ထိုကဲ့သို့ သိမ်းပိုက်ခြင်းခံခဲ့ရသော လယ်ယာမြေစာရင်းကို ယခုအစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် တောင်သူလယ်သမားများနှင့် ဒေသခံပြည်သူတို့သည် လက်တွေ့ကျသောမည်သည့်အစားထိုးကုစားမှု သို့မဟုတ် ဖြေရှင်းချက်တစုံတရာမျှ စစ်တပ် (သို့) အစိုးရထံမှ မရရှိပဲ လယ်ယာမြေများ သိမ်းဆည်းခံခဲ့ ကြရသည်။ ထိုကဲ့သို့ ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် လက်ရှိအခြေအနေတွင် အစာရေဆာငတ်မွတ် ကျပ်တည်းခြင်းတို့အပြင် တနိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာရှိ လူနေမှုဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု နိမ့်ကျစေမည့် အကြီးအကျယ်ဆိုးကျိုးသက်ရောက်သည်အထိ ဖြစ်ပေါ် ထင်ဟပ်လျှက်ရှိပါသည်။

အစီရင်ခံစာအတွက်သုသေတနပြုရာတွင် မိမိတို့၏ကွင်းဆင်းသတင်းကောက်ယူသူခြောက်ဦးက လယ်ယာမြေ သိမ်းဆည်းခံရသည့် တောင်သူလယ်သမားနှင့် ဒေသခံပြည်သူငါးဆယ်ကျော်ကို လူတွေ့မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ထိုလူတွေ့မေးမြန်းမှုများမှ တအာင်းဒေသအတွင်းရှိ လယ်ယာမြေ သိမ်းဆည်းခံရသည့် ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှု အချက်အလက်များကို စုဆောင်းကောက်ယူခဲ့ပါသည်။ လယ်ယာမြေမတရားသိမ်းဆည်းခံရသူတောင်သူ မိသားစုတို့အား ယင်းတို့၏ခံစားမှုများနှင့် လယ်ယာများ မည်ကဲ့သို့ သိမ်းယူခံခဲ့ရသည်ကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုနိုင်ရန်အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးပေးခြင်းလည်းဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ လူတွေ့မေးမြန်းခံရသူများသည် တအာင်းဒေသနှင့် မြန်မာပြည်တနံ့တလျားရှိ လယ်ယာမြေသိမ်းဆည်းခံရသူများကို တစိပ်တပိုင်းကိုယ်စားပြု ဖွင့်ဆိုပြောကြားခဲ့ကြ ပါသည်။

သိမ်းဆည်းခံခဲ့ရသောလယ်ယာမြေများမှာ စစ်တပ်အတွက် စစ်သင်တန်းနယ်မြေများ၊ စစ်တပ် အိမ်ယာမြေများအဖြစ် အသုံးပြုလျှက်ရှိပြီး အချို့မှာစစ်တပ်အတွက်အပိုဆောင်းဝင်ငွေရရှိစေရန် ထပ်ဆင့်ရောင်းချခဲ့ကြသည်။ ဒေသတွင်းစစ်တပ်များတိုးချဲ့ တည်ဆောက်ရန် စစ်တပ်ပိုင် တပ်နယ်မြေများအလို့ငှာ ဒေသခံ

များပိုင်းဆိုင်သည့် လယ်ယာမြေများကို စစ်မိန့်ဖြင့် အတင်းအဓမ္မ သိမ်းပိုက်ခဲ့ကြသည်ကို လစ်လျူရှုခဲ့ခြင်းကြောင့် ၁၉၉၇ ခုနှစ်မှစတင်၍ ထိုကဲ့သို့သောချိုးဖောက်မှုများမှာ ပိုမိုကျယ်ပြန့် တိုးများလာသည်။ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုများဖော်ထုတ်ရန် သဘာဝ သယံဇာတ များထုတ်ယူသုံးစွဲပြီး ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်များပြုလုပ်ရန်အတွက်လည်း လယ်ယာမြေ မြောက်များစွာ သိမ်းဆည်းခဲ့ကြသည်။ ဥပမာ ရွှေလီရေကာတာနှင့်ရေအားလျှပ်စစ် စီမံကိန်း၊ ရွှေသဘာဝ ဓါတ်ငွေ့ပိုက်လိုင်းစီမံချက်တို့အတွက် စစ်တပ်စခန်းများ တိုးချဲ့တည်ဆောက်ရန်၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် လမ်းများတိုးချဲ့ရန်နှင့် စီမံကိန်းဖော်ဆောင်ရန်တို့အတွက် လယ်ယာမြေ ပမာဏကြီးမားစွာ သိမ်းပိုက်ခဲ့ကြသည်။

မြန်မာပြည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အသုံးပြုခဲ့ပါက ယခုစီမံကိန်းများကို ကြိုဆိုကြမည်ဖြစ်သော်လည်း ဒေသခံပြည်သူအများ မည်သည့်အကျိုးကျေးဇူးမျှခံစားရခြင်း မရှိပေ။ တအာင်းလူမျိုးအများစုမှာ လျှပ်စစ်ဓါတ်အားမရရှိကြဘဲ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ အိမ်သုံးရေအားလျှပ်စစ်ငယ်များ ပြုလုပ်အသုံးပြုနေကြရပါသည်။ မြို့ပြကြီးများတွင် လျှပ်စစ်ဓါတ်အား ရောက်ရှိသော်လည်း ဝန်ဆောင်ခမြင့်မားခြင်းကြောင့် သာမန်ပြည်သူများ လက်လှမ်းမမှီနိုင်ကြပဲ အဆင့်မြင့် စစ်အရာရှိများကသာ အကျိုးခံစားရရှိကြသည်။ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်အများစုမှာ တရုတ်နိုင်ငံကဲ့သို့ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများအတွက်သာ အကျိုးကျေးဇူးရရှိစေပါသည်။

လယ်ယာမြေသိမ်းဆည်းခြင်း၏ ဆိုးကျိုးရလာဒ်တခုမှာ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်များတွင် လမ်းများဖောက်လုပ်ခြင်းနှင့် စီမံကိန်း ဆောက်လုပ်ရေးအတွက်မြေရှင်းလင်းခြင်းတို့တွင် ဒေသခံပြည်သူများကို အတင်းအဓမ္မ လုပ်အား ပေးခိုင်းစေ အသုံးပြုခြင်းဖြစ်သည်။ လယ်ယာမြေသိမ်းခံရသော တောင်သူများမှာ လယ်ယာမြေများ အဓမ္မ သိမ်းပိုက်ခံရသည့်အပြင် မိမိတို့၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကို ဖျက်ဆီးလိုက်သူများအတွက် အတင်း အဓမ္မ လုပ်အားပေးခိုင်းစေခြင်းခံကြရသည်မှာ တပူပေါ် နှစ်ပူဆင့်ပိုမို ခံစားစေ သကဲ့သို့ဖြစ်ခဲ့ကြရသည်။ အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းရေးအတွက် အဓိကအားထားရာ လယ်မြေများသိမ်းဆည်းပြီး လုံလောက်မျှတသည့် လျော်ကြေးငွေမပေးခြင်းတို့ကြောင့် တောင်သူများ ဝင်ငွေလျော့နည်းပျက်ဆီးသွားကြကာ စားဝတ်နေရေး ဖူလုံရန်၊ ပညာရေးနှင့်ကျန်းမာရေးများ လက်လှမ်းမှီနိုင်ရန် ခြိမ်းခြောက်မှုများဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ ဤကဲ့သို့ လူ့အခွင့် အရေးချိုးဖောက်ခြင်းသည် အိုင်အယ်အို–အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ်နှင့် ပစ္စည်းဥစ္စာဆိုင်ရာ အခွင့်အရေး တို့အပေါ်ကတိပြုထားသည့် အစိုးရ၏ သဘောတူညီချက်များကို ချိုးဖောက်လိုက်သည့်အပြင် တောင်သူများ၏ ပုံမှန်ဝင်ငွေများ ဆုံးရှုံးစေခြင်းတို့ကြောင့် ဖူလုံသည့်လူနေမှုအဆင့်အတန်းရရှိစေမည့် အခွင့်အရေးတို့ကိုလည်း ဆန့်ကျင်ချိုးဖောက်လျှက်ရှိသည်။

မိမိတို့ သုတေသနပြုချက်အရ တအာင်းဒေသတွင် လယ်ယာမြေသိမ်းဆည်းခြင်းများ ၂၀၀၀ ခုနှစ်မှစတင်၍ တိုးများလာသည်။ ၂၀၀၀ နှင့် ၂၀၁၁ ခုနှစ်ကာလအတွင်း လက်ဖက်ခြံမြေများ ဧကပေါင်း မြောက်များစွာ သိမ်းယူခံခဲ့ရပြီး ထိုအထဲမှ စုစုပေါင်း**၄၂၉၄၀–ဧက**ခန့် မိမိတို့ ကောက်ခံရရှိခဲ့ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ လယ်ယာမြေသိမ်းဆည်းမှု၏နောက်ဆက်တွဲဆိုးကျိုးကို တအာင်းလူထုတို့က ပေးဆပ်နေကြရပြီး ဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက်ပိုင်ဆိုင်လုပ်ကိုင်ခဲ့သော ရိုးရာအမွေခြံမြေများကို စစ်တပ်မိသားစု အစဉ်အဆက်ပိုင် လယ်ယာမြေများအဖြစ် အဓမ္မသိမ်းပိုက်ခံရသောကြောင့် ယခုအချိန်တွင် နောင်လာနောက်သားများ စိုက်ပျိုးရန် လယ်ယာမြေ များမရှိတော့ချေ။ လယ်ယာမြေများ မတရားသိမ်းယူခံရပြီး နှင်ထုတ်ခံရသဖြင့် မိသားစုပေါင်းမြောက်များစွာမှာ လက်ဖက်ခြံမြေများသိမ်းယူခံရယုံတင်မကပဲ နေအိမ်ခြံမြေများပါ ကြမ်းတမ်းရက်စက်စွာ ရုတ်တရက် လုယူသိမ်းပိုက်ခံခဲ့ရသဖြင့် စီးပွားရေး ကျပ်တည်းကာ စားရမဲ့ သောက်ရမဲ့၊ ခိုကိုးရာမဲ့ အိုးမဲ့အိမ်မဲ့ဖြစ်ကြရပြီး တနေ့လုပ် တနေ့စားဘဝမျိုးဖြင့် တောများတွင်သာ ခိုအောင်းမှီခိုနေကြသည့် မိသားစုများပင်ရှိနေသည်ကို အခြေအနေဆိုးရွားစွာ တွေ့ရှိရပါသည်။

ထိုအခြေအနေများကြောင့် လက်ဖက်ခြံမြေသိမ်းယူခံရသူများမှာ သားသမီးများကို ကျောင်းတက် ပညာသင်ကြားရန် ဆက်လက် ထောက်ပံ့နိုင်ခြင်းမပြုနိုင်ကြတော့သဖြင့် ကျောင်းမှနုတ်ထွက်စေခဲ့ရပါသည်။ ထိုသားသမီးများပညာသင်ယူခြင်း ရပ်ဆိုင်းခံရပြီးနောက် မိသားစုစားဝတ်နေရေးအတွက် လိုအပ်သောဝင်ငွေများရရှိရန် အလုပ်လုပ်ကူညီကြရပါသည်။ လယ်ယာခြံမြေများ မတရားသိမ်းယူခံရသူ အချို့သူတို့မှာ ကြွေးမြီများစွာတင်ရှိနေသဖြင့် မိမိတို့နေရပ်ကျေးရွာမှစွန့်ခွာကာ တရုတ်၊ ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် အခြားဒေသများသို့ ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားအဖြစ် မိသားစုအတွက်ဝင်ငွေရှာကြရပါသည်။ တအာင်းဒေသတွင် ထိုကဲ့သို့ ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်လုပ်သူများ များပြားလာပြီး လူငယ်အများစုမှာ ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားအသိုင်းအဝိုင်း သစ်များအကြား လူကုန်ကူးခံရခြင်း၊ ဆင်းရဲနိမ့်ကျသောလုပ်ငန်းခွင်များအတွင်း အလုပ်လုပ်ရခြင်းတို့ဖြင့် အလုပ်ရရှိရန်အခွင့်အလမ်းသစ်များရှာဖွေရင်း ပြဿနာအသစ်များနှင့်ရင်ဆိုင် နေကြရပါသည်။

လက်ဖက်ခြံမြေယာများ အတင်းအဓမ္မသိမ်းယူခြင်းကြောင့် တိုက်ရိုက်အကျိုးသက်ရောက် ခံစားနေကြရသော ဒေသခံတအာင်း လူထုတို့၏ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများကို မီးမောင်းထိုးတင်ပြနိုင်ရန် ယခုအစီရင်ခံစာ တွင်ကြိုးပမ်းအားထုတ်ထားပါသည်။ ၂၀၁၀ ရွေးကောက်ပွဲမှဒီမိုကရက်တစ် အသွင်ပြောင်းအစိုးရအာဏာရ ရှိလာသော်လည်း ယင်းတို့၏ပေါ်လစီများ ပြောင်းလဲ ခြင်းမရှိသေးချေ။ အစိုးရအနေဖြင့် လယ်ယာမြေ ဥပဒေများနှင့် ပေါ်လစီများကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်း မပြုလုပ်မချင်း လက်ဖက်တောင်သူနှင့် ဒေသခံပြည်သူများမှာ လယ်ယာမြေအသိမ်းပိုက်ခံ ဒုက္ခသည်များအဖြစ်ဆက်လက်ချိုးဖောက်ခံနေကြရမည်ဖြစ်သည်။ အာဏာ လက်ဝယ်ရှိသူ တသီးပုဂ္ဂလအတွက်သာအကျိုးဖြစ်ထွန်းစေပြီး မြန်မာပြည်သူလူထု တို့အတွက် မည်သည့် အကျိုးကျေးဇူးမျှမရှိချေ။ မြန်မာပြည်သူလူထုတို့၏ လူမှုဘဝဖူလုံရေးအတွက် တာဝန်ယူလုပ်ဆောင် သင့်ပါသည်။

တိုက်တွန်းအကြံပြုချက်များ

မြန်မာအစိုးရ အနေဖြင့် –

၁)တအာင်းဒေသတွင် လယ်ယာခြံမြေသိမ်းယူခြင်းနှင့် အခြားလူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်ကျူးလွန်နေခြင်းများ ကိုရပ်တန့်ရန်။

၂)သိမ်းယူသွားသည့်ခြံမြေများအတွက် လက်ဖက်တောင်သူနှင့်လယ်သမားများအား သင့်တင့် မျှတသည့် နစ်နာ ကြေးများ ပေးဆပ်ရန်နှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ပြန်လည်ထူထောင်ပေးရန်။

၃)ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတခုအနေဖြင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူ့အခွင့်အရေးကြေညာစာတမ်းပါ တာဝန်ဝတ္တရားများကို လေးစားလိုက်နာရန်နှင့် မြန်မာ့မြေယာဥပဒေကို ရှင်းလင်းပြီး ဥပဒေတွင်းပဋိပက္ခ မရှိစေရန်အတွက် ပြန်လည်သုံးသပ် ပြင်ဆင်ရန်။

၄)လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းအပေါ်တိုက်ရိုက် ဆိုးကျိုးသက်ရောက်စေမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများကို အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဒေသခံပြည်သူလူထုများနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ခြင်း၊ ပွင့်လင်း မြင်သာမှုကျင့်သုံးခြင်းနှင့် ဒေသခံလူထု၏ ထင်မြင်ယူဆချက်များကို လက်ခံစဉ်းစားခြင်းများ ပြုလုပ်ရန်–

လယ်ယာခြံမြေများသိမ်းယူရာတွင် ပါဝင်သည့် ကုမ္ပဏီများ အနေဖြင့်

(YUPD, Asia World Company Ltd, Huaneng Lancan River Hydropower Company Ltd, Colenco Power Engineering Ltd (CPE) of Switzerland, CNPC, China Railways Engineering Corporation, မန်းမြင့်မိုရ်ဟိန်း Co. Ltd, ဖြူစင် Co. Ltd, Excellence Engineering Co. Ltd, ချမ်းသာရွှေမြေ ကုမ္ပဏီနှင့် နဂါးပျံ ကုမ္ပဏီ)

၁) ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဒေသခံပြည်သူလူထုများ၏ အခြေခံအခွင့် အရေးများကို လေးစားလိုက်နာရန်။

၂) ဒေသတွင်းအခြေချနေထိုင်သည့် ပြည်သူလူထုများနှင့် ကြိုတင်ဆွေးနွေးမှု၊ သဘောတူညီချက် မရရှိသေးသည့် မည်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းကိုမဆို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုရန်။

၃) အခြားနိုင်ငံများတွင် လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်စဉ် လိုအပ်သော တာဝန်ယူမှု၊ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုများအတိုင်း မိမိတို့၏ ကုမ္ပဏီများတွင်ထားရှိဆောင်ရွက်ရန်။

တအာင်း(ပလောင်) အမျိုးသားပါတီ အနေဖြင့် –

၁) ဒီမိုကရေစီကိုယ်စားပြု အနှစ်သာရဖြင့် အချိန်ပေးနားထောင်အကြံဉာဏ်ယူခြင်း၊ လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းကို အပြုသဘော ဆောင်သည့်ပြောင်းလဲမှုများအတွက် ဦးဆောင်တိုက်ပွဲဝင်ခြင်းတို့ဖြင့် ရွေးချယ်တင် မြှောက်ပေး ခဲ့သောပြည်သူလူထုများကို အမှန်တကယ် ကိုယ်စားပြုဆောင်ရွက်ရန်။

အာဆီယံ မိသားစုများအနေဖြင့် –

၁) မြန်မာပြည်တွင်းတွင် အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးလမ်းကြောင်းမဖွင့်မချင်း၊ တရားဝင်အစိုးရ (de-jure) အဖြစ် အသွင်မပြောင်းမချင်း အချိန်အထိ မြန်မာနိုင်ငံကို အာဆီယံ၏ ဥက္ကဋ္ဌ တာဝန် လက်သင့်ခံပေးအပ်ခြင်း မပြုရန်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် လှုပ်ရှားနေသော အစိုးရနှင့်မသက်ဆိုင်သည့်အသင်းအဖွဲ့များ အနေဖြင့်။

၁) အစိုးရနှင့်မသက်ဆိုင်သည့်အသင်းအဖွဲ့များအနေဖြင့် ရန်ကုန်နှင့်မြန်မာနိုင်ငံ အလယ်ပိုင်းတွင် သာမက ဘဲ တိုင်းရင်းသားဒေသများတွင် သွားရောက်ပြီး ကြိုးပမ်းလှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ရန်။

၂) NGOs များအနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံသားများ၏ အသိအမြင်များကို ဖွင့်ပေးပြီး နိုင်ငံတဝှမ်းလုံးတွင် လူ့အဖွဲ့အစည်းသစ် ဖြစ်နိုင်ရန်အတွက် ကူညီဆောင်ရွက်ပေးရန်။

ကုလသမဂ္ဂ၊ ဥရောပသမဂ္ဂ နှင့် နိုင်ငံတကာမိသားစုတို့အနေဖြင့် –

၁) နိုင်ငံတကာဖိအားပေးမှုဖြင့် မြန်မာအစိုးရအား အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေး ကြေညာစာတမ်းကို လေးစားလိုက်နာ ရန်အတွက် ဆောင်ရွက်ပေးရန်။

၂) နိုင်ငံတကာမိသားစုများအနေဖြင့် မြန်မာပြည်သူလူထုတို့ခံစားနေရသည့် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သည့် လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများကို ကုလသမဂ္ဂမှအရေးယူဆောင်ရွက်ပေးရန်နှင့် လူ့အခွင့်အရေး စုံစမ်းရေးကော်မရှင် ဖွဲ့စည်းကိုင်တွယ်ရေး တောင်းဆိုမှုအတွက် လယ်ယာခြံမြေသိမ်းပိုက်ခြင်း၊ ပစ္စည်းဥစ္စာသိမ်း ယူခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး ကူညီစည်းရုံးပေးရန်။

၃)မြန်မာပြည်တွင်းရှိ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများအား လူသားချင်းစာနာသည့် တိုက်ရိုက် ကူညီပံ့ပိုးမှုများ မိုပိုတိုးမြှင့်ရန် အပါအဝင် ခြံမြေသိမ်းယူခံရသူများ ကြုံတွေ့နေရသည့် ပြဿနာများကို ကျော်လွှားနိုင်ရန်နှင့် ထိုပြဿနာများကို ကိုင်တွယ် ဖြေရှင်းနိုင်သည့် စွမ်းရည်များ မြှင့်တင်ကူညီ ထောက်ပံ့ရန် ။

တအာင်း(ပလောင်) လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းများ အနေဖြင့် –

၁) သိမ်းဆည်းခံရသည့်ခြံမြေများနှင့်ပစ္စည်းဥစ္စာများ ပြန်လည်ရရှိရေးအတွက် ဥပဒေရေးရာ ကူညီထောက်ပံ့မှု များရယူကာ အတူတကွပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြရန်။

၂) မိမိတို့လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းတွင် လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများရပ်တန့်နိုင်ရန်အတွက် တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်ခြင်းမပြုဘဲ၊ ဖွင့်ဟထုတ်ဖော်ပြောဆိုပြီး မိမိအခွင့်အရေးများကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ကာကွယ်ကြရန်။